

ВИСНОВОК

творчого керівника, заслуженого діяча мистецтв України, професора,
професора кафедри оперної підготовки та музичної режисури
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
ІЛЬЧЕНКА ПЕТРА ІВАНОВИЧА

та наукового консультанта, кандидата мистецтвознавства,
заслуженого діяча мистецтв України, професора,
професора кафедри оперної підготовки та музичної режисури
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
КАСЬЯНОВОЇ ОЛЕНИ ВАСИЛІВНИ

**на творчий мистецький проект та його наукове обґрунтування
творчого аспіранта кафедри оперної підготовки та музичної режисури
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
ВОРОБІЙОВА СЕРГІЯ ДМИТРОВИЧА
«РЕЖИСЕРСЬКЕ ВИРІШЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ОБРАЗІВ
У ОПЕРНОМУ ПРОЕКТІ "МАЙСЬКА НІЧ"**

ЗА ТВОРОМ МИКОЛИ ЛИСЕНКА»,

поданий до захисту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»

Презентований творчий мистецький проект Воробйова Сергія Дмитровича на тему «Режисерське вирішення національних образів у оперному проекті "Майська ніч" за твором Миколи Лисенка» засвідчує глибоке осмислення автором усіх компонентів дослідження із власним оригінальним вирішенням обраної проблематики у прикладному аспекті.

Означений проект здобувача С. Воробйова чи не вперше у вітчизняній мистецькій та науковій практиці розглядає спосіб інтерпретації національних образів в українській опері на підґрунті специфіки архетипів, ментальності та психології українського етносу, розглянутих крізь призму генези і спадкоємності його культурних традицій, звичаїв, обрядів.

Підготовка та реалізація практичної — творчої та теоретичної — дослідницької складових проекту здійснена на основі комплексного міжгалузево-інтегративного підходу на перетині історії, філософії, соціології, психології, культурології, музикознавства та театрознавства відповідно до нормативних умов освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва.

Практична складова оперного проекту «Майська ніч» за твором Миколи Лисенка була втілена у форматі телеверсії з використанням традиційних та новаторських режисерських підходів у синтезуванні особливостей театрального та кіномистецтва. У сценографічному вирішенні проекту здобувачем були задіяні елементи сучасних арт-технологій при втіленні сцени фантастичних

слов'янських русалок та яскраві образи живопису з відображенням картин українського побуту.

Під час роботи над творчою складовою проекту С. Воробйовим були продемонстровані на високому рівні професійні режисерські та організаційно-управлінські компетентності в роботі з постановочним, виконавським складом та різноманітними структурними підрозділами, що забезпечило художню цілісність телеверсії вистави.

Презентація творчої складової оперного проекту «Майська ніч» та твором М. Лисенка відбулася на кафедрі оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського 19 червня 2023 року на підставі здійсненої у Камерному залі академії телеверсії (запис 11 червня 2023 року) з публікацією у відкритому доступі на відео-платформі Youtube 23 червня 2023 року.

За усіма параметрами вистава відповідає вимогам Стандарту вищої освіти та Освітньо-творчої програми підготовки доктора мистецтва «Музична режисура».

Продемонстрований під час навчання мистецький доробок здобувача вирізняється оригінальним художнім мисленням, різноформатними режисерськими підходами у втіленні опер: М. Аркаса «Катерина», В. Ульмана «Імператор Атлантиди, або Смерть зрікається», М. Лисенка «Майська ніч»; музичних вистав: «Неслухняні» за Г. Остером, «Масниця»; пантомімічних вистав: «Крила Життя», «Велика цінність — Дружба» тощо.

Водночас здобувач брав активну участь як керівник і режисер-постановник у: фестивалі «Шоко-класика» (Шоколадний будинок м. Київ, 2016-2017 рік); міжнародному дитячому фестивалі-конкурсі мистецтв «Соняшник» за підтримкою Міністерства культури України та благодійного фонду «Соняшник» м. Київ (2019 рік) — три перших місця у різних вікових категоріях; у VI фестивалі мистецьких шкіл «Країна Мрій - 2020» (Київська обл.); у 14-му Всеукраїнському конкурсі-фестивалі "Різдвяні зоряні мости" за підтримкою Міністерства культури та інформаційної політики, Національної спілки композиторів, м. Київ (2020) — перше місце; міжнародному конкурсі INTERNATIONAL FESTIVAL "CHRISTMAS STAR" Wonder Fest Georgia за підтримкою посольства Грузії в Україні (2020) — перше місце тощо.

Дослідницька складова творчого мистецького проекту С. Воробйова на тему «Режисерське вирішення національних образів у оперному проекті "Майська ніч" за твором Миколи Лисенка» відповідає усім нормативним вимогам та виконана у форматі наукового обґрунтування із синхронізацією його розділів з відповідними частинами постановочного плану вистави.

Найбільший інтерес та практичну цінність для фахівців представляють: аналіз репертуарної політики музичних театрів України у новій парадигматиці художньої культури; логічно підібрані і систематизовані джерельна та аналітична бази дослідження різних галузей наук; їх спрямування на вирішення режисерських інтерпретацій національних образів в оперному проекті відповідно

до архетипів, ментальності, психології українського етносу; віку, статі, соціального статусу персонажів, їх особистих характеристичних ознак.

Дослідницька складова є самостійно виконаною на високому науково-теоретичному рівні працею з прикладною спрямованістю, підготовленою у контексті кафедральної тематики. Здобувач С. Воробйов працював системно, сумлінно, вдумливо, наполегливо; проявив широку обізнаність, ерудицію та професійну компетентність у контексті сучасних досліджень режисерських інтерпретацій національних образів в українській опері.

Логічна чіткість, евристична грамотність, висока інформованість за темою проекту, взаємопов'язаність усіх його компонентів, їх співвіднесення з вирішенням заявленої проблематики, наукова коректність висновків, дотримання академічної доброчесності, оформлення проекту у цілковитій відповідності з вимогами свідчать про повне виконання С. Воробйовим Освітньо-творчої програми підготовки доктора мистецтва.

Наукова новизна та практичне значення проекту дозволяють рекомендувати використання отриманих результатів у мистецькій практиці драматичних, музично-драматичних, оперних театрів з окресленням специфіки підготовки режисерів-постановників означених форматів.

Здобувачем С. Воробйовим були виконані повністю індивідуальні плани творчої та наукової роботи з мистецької складової Програми підготовки творчого аспіранта та індивідуальний навчальний план з його освітньої складової.

Основні положення дослідницької складової проекту пройшли апробацію у вигляді п'яти публікацій (трьох статей та двох матеріалів конференцій) та участі у п'яти міжнародних та одній всеукраїнській науково-практичних конференціях.

Статті у наукових виданнях

1. Воробйов С. Національний образ в українській опері: науковий аспект режисерських інтерпретацій // Українське музикознавство, 2020. Вип. 46. С. 18 - 29.

2. Воробйов С. Режисерський аналіз еволюційних модифікацій твору Миколи Лисенка «Утоплена» // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, 2021. № 3-4(52-53). С. 224 - 238.

3. Воробйов С. Втілення мистецького проекту «Майська ніч» за твором М. Лисенка у авторському режисерському моделюванні // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського., 2022. №1 (54). С. 119-135.

Матеріали міжнародних конференцій

4. Воробйов С. Національний образ в українській опері: науковий аспект режисерських інтерпретацій // Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціокультурних викликів сучасності: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 2-3 березня 2020р. / Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2020. С. 193-199.

5. Воробйов С. Опера Миколи Лисенка «Майська ніч» у режисерському проекті // Світовий та український музичний театр у контексті сучасного

культурного дискурсу: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 22-23 лютого 2021р. / Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2021. С. 204-211.

Доповіді на науково-практичних конференціях

1. Воробйов С. Національний образ в українській опері: науковий аспект режисерських інтерпретацій // Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціокультурних викликів сучасності: програма міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 2-3 березня 2020р. / Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2020. С. 13.

2. Воробйов С. Опера Миколи Лисенка «Майська ніч» у режисерському проекті // Світовий та український музичний театр у контексті сучасного культурного дискурсу: програма міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 22-23 лютого 2021р. / Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2021. С. 18.

3. Воробйов С. Утілення мистецького проекту «Майська ніч» за твором Миколи Лисенка в авторському режисерському моделюванні // Музично-театральне мистецтво у глобалізованому світі: проблеми і пошуки: програма міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 21-23 лютого 2022р. / Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2022. С. 19.

4. Воробйов С. Режисерське вирішення масових сцен у оперному проекті «Майська ніч» за твором Миколи Лисенка // Дні науки: програма XXVII всеукраїнської молодіжної науково-творчої конференції, Одеса, 28-29 квітня 2023р. / Одеса: Одеська національна музична академія ім. А.В. Нежданової, 2023. С. 3. Сертифікат про участь.

5. Воробйов С. Свято «Русалії в українській культурі, його відображення в опері Миколи Лисенка «Майська ніч» // Ціннісні виміри культурно-мистецької діяльності Мирослава Скорика : програма міжнародної наукової конференції, Київ, 1-2 червня 2023р. / Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2023. С. 22. Сертифікат про участь.

6. Воробйов С. Вирішення національної тематики в реаліях соціокультурних викликів сьогодення (на прикладі опери Миколи Лисенка «Майська ніч») // Гуманістичні цінності людства в реаліях сучасного світу : програма міжнародної науково-освітньої конференції, Київ, 8 червня 2023р. / Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2023. №21. С. 12. Сертифікат про участь.

Практичний аспект апробації основних положень творчого мистецького проекту відбувся у формі:

1) інтегрованих занять з музично-театрального мистецтва в Петрівській школі мистецтв (с. Нові Петрівці, Вишгородський район, Київської обл.) С. Воробйова — керівника театрального колективу «Children of the Theatre» (2019–2023);

2) проведених тематичного семінару та майстер-класу Воробйова С. Д. на тему «Акторська майстерність та сценічна мова як складові театральної дії в українському сучасному просторі» методичного об'єднання театральної майстерності комунального закладу Петрівської сільської ради «Центр

культурних послуг» у Новопетрівському будинку культури, с. Нові Петрівці, 3 лютого 2023 року. Лист-подяка;

3) презентації сцени Галі та Левка з опери «Майська ніч, або Утоплена» М. Лисенка у рамках концерту «Ансамблевий дивосвіт» у режисерській інтерпретації С. Воробйова. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, Зал імені академіка Олега Семеновича Тимошенка, 2023 рік;

4) запису телеверсії опери М. Лисенка «Майська ніч» у режисерському вирішенні С. Воробйова. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 11 червня 2023 року; відео-монтажу 12-18 червня 2023 року;

5) презентації здобувачем С. Воробйовим творчого мистецького проекту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва: «Режисерське вирішення національних образів у оперному проекті "Майська ніч" за твором Миколи Лисенка» на кафедрі оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського 19 червня 2023 року, публікації з відкритим доступом на відео-платформі Youtube 23 червня 2023 року.

Усі складові проекту здобувача С. Воробйова виконані на високому професійному рівні, його практична та теоретична складові взаємопов'язані та доповнюють одна одну. Творчий проект Сергія Дмитровича Воробйова відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та може бути рекомендований до захисту в спеціалізованій раді по присудженню освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва.

Творчий керівник:
професор кафедри оперної підготовки
та музичної режисури
НМАУ ім. П.І. Чайковського,
заслужений діяч мистецтв України,
професор

П.І. Ільченко

Науковий консультант:
професор кафедри оперної підготовки
та музичної режисури
НМАУ ім. П.І. Чайковського,
кандидат мистецтвознавства,
заслужений діяч мистецтв України,
професор

О.В. Касьянова

